

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság, mint elsőfokú bíróság dr. Czugler Péter ügyvéd által képviselt felperesnek, - ügyintéző által képviselt alperes ellen, 291.774.564 forint kártérítés megfizetése iránt indított perben meghozta a következő

í t é l e t e t :

A keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy felhívásra a Magyar Államnak térítsen meg 900.000 (Kilencszázezer) forint eljárási illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróságnál, 3 példányban benyújtható fellebbezésnek van helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság a per iratai, valamint a peres felek nyilatkozatai alapján az alábbi tényállást állapította meg:

A felperes a Polgármesteri Hivatal és a Budapest Főváros Önkormányzata (továbbiakban: alapperbeli alperesek) ellen kártérítési pert indított.

A Fővárosi Bíróság a 25.G.75.434/2001/16. számú ítéletével az alapperbeli alpereseket egyetemlegesen kötelezte 1.894.825 forint, annak kamata és perköltség megfizetésére a felperes javára. Ezt meghaladóan a Fővárosi Bíróság a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a felek perbeli nyilatkozatainak, jogi álláspontjának, az általuk csatolt okirati bizonyítékok részletes ismertetését követően úgy foglalt állást, hogy a felperes keresete a jogalap vonatkozásában teljes terjedelmében, míg a kárösszeg esetében csak kis mértékben alapos. Az elsőfokú bíróság a felperes kártérítési igényét nagy mértékben alaptalannak találta azért, mert a felperes a bíróság többszöri felhívása ellenére sem kívánt szakértőt igénybe venni a kárigénye összegszerűségének

meghatározására, hivatkozva a saját szakértőjére. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a magánszakértő véleménye a bírói gyakorlat alapján a felperes által előadott szakszerű álláspontnak tekinthető csak, ezért önmagában azt a bíróság nem fogadja el.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 9.Pf.20.442/2003/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta. A másodfokú eljárásban az alapperbeli alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

Az alperes fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróságnak az alapperbeli alpereseket egyetemlegesen kötelező rendelkezését, mert az első fokon jogerőre emelkedett.

A jogerős részt meghaladóan azonban az alperes az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ /3/ bekezdésére figyelemmel mind a jogalap, mind az összecszerűség vonatkozásában felülbírálta abból a szempontból, hogy az érdemben helytálló-e. Ennek nem képezte akadályát, hogy az alapperbeli alperesek az első fokú ítélettel szemben fellebbezéssel nem éltek, mivel a jogorvoslat csak jogosultság, de nem kötelezettség. Az alperes fellebbezési ellenkérelem hiányában abból indult ki, hogy az alapperbeli alperesek az első fokú ítélet helybenhagyását kérték és az első fokú eljárásban előadott érdemi védekezésüket vette figyelembe. A fellebbezés hiánya ugyanis a jogalap elismerésének nem minősülhet. A felperes fellebbezése pedig csak akkor teljesíthető, ha a kártérítési igény jogalapja is fennáll.

Az alperes álláspontja szerint az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésének a feltételei nem álltak fenn. Megállapította az alperes, hogy a felperes a Ptk. 339.§ /1/ bekezdéséből is egyértelműen következő bizonyítási kötelezettségét pontosan ismerte. A felperesnek a Pp. 3.§ /3/ bekezdésében foglalt kötelezettség elmulasztására való hivatkozása a Pp. 8.§ /1/ bekezdése szerinti rendeltetészerű joggyakorlás követelményébe ütközik és a /2/ bekezdés folytán célzott eredményre nem is vezethet.

Az alperes a fellebbezett körben az elsőfokú bíróság érdemi döntésével egyetértett, nem osztotta azonban az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, annak indokait illetően. Az alperes részletes indokolást követően az ítéletében akként foglalt állást, hogy a fellebbezett körben a felperesi követelés jogalapja nem áll fenn az alapperbeli alperesekkel szemben, a követelés összecszerűségét így már nem volt szükséges vizsgálnia. Az alperes csupán megjegyezte, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes a kár összecszerűségét nem bizonyította.

A kifejtett indokok alapján az alperes az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a fellebbezett körben a Pp. 253.§ /2/ bekezdése szerint helybenhagyta.

A Legfelsőbb Bíróság a Pfv.E.20.158/2004/2. számú végzésével a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelmet elutasította. A Pp. 273.§ /1/ bekezdése szerint az eljáró egyes bíró előzetesen azt vizsgálta, hogy a felülvizsgálati kérelem megfelel-e a Pp. felperes által hivatkozott 270.§ /2/ bekezdés bb./ alpontjában támasztott követelményeknek.

A Legfelsőbb Bíróság végzésében megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem a fenti rendelkezésben írt együttes feltételeknek nem felel meg. Rámutatott, hogy az alperes az elsőfokú bírósággal egyezően állapította meg, hogy a felperes az alapperbeli alperesek marasztalását meghaladó kárát nem bizonyította. Ebből következően a felperes által sérelmezett, a fellebbezési kérelmen történt túlterjeszkedés az ügy érdemi elbírálására nem hatott ki.

A végzés indokolása szerint a kérelemhez kötöttség elve a Pp. egészén végigvonuló, az eljárás minden szakaszában és (szinte) valamennyi perkategóriában érvényesülő követelmény. A Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának a felperes által hivatkozott állásfoglalása ennek a követelménynek az érvényesülését írja elő a közigazgatási perekben. A Pp. 253.§ /3/ bekezdésének a felperes által vitatott alkalmazása azonban nem azonosítható annak megállapításával, hogy az alperes az adott eljárásjogi kérdésben a Közigazgatási Kollégium közigazgatási perekre adott állásfoglalásától elvi jelentőségű jogkérdésben eltért. A KK. állásfoglalás ugyanis a kérelemhez kötöttség generális alapelvét értelmezte a kereseti kérelemhez kötöttség érvényesülése szempontjából a közigazgatási perekben. A felperes által hivatkozott a Bírósági Határozatokban közzétett eseti döntések a Pp. 270.§ /2/ bekezdés bb./ alpontja szempontjából nem vehetők figyelembe.

A felperes módosított és pontosított keresetében az alperest 291.774.564 forint kártérítés, annak kamata és perköltsége megfizetésére kérte kötelezni. Álláspontja szerint az alperes az első fokú ítélet indokolását erre irányuló fellebbezés hiányában bírálta felül és változtatta meg, ennél fogva ítélete ellentétes a Legfelsőbb Bíróság több iránymutató döntésével és az állandó bírói gyakorlattal. A kérelemhez kötöttségnek a fellebbezési eljárásban speciális jellege, tartalma van, a célja pedig az, hogy kizárja azt, hogy erre irányuló kérelem hiányában a fellebbező félre kedvezőtlenebb döntés születhessen. A bíróság nem jogosult arra, hogy a fél által meg nem tett nyilatkozatot maga pótolja. Az alperes az alapperbeli alpereseknek a másodfokú eljárásra vonatkozóan meg nem tett, hiányzó érdemi nyilatkozatát maga pótolta, ezzel megsértette a Pp. 3.§ /2/ bekezdésében foglalt alapelvet. A felperes több eseti döntésre hivatkozott, amelyekben a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bíróságnak a fellebbezési kérelemhez kötöttségét állapította meg.

A felperes az alperes károkozó magatartását abban jelölte meg, hogy az ítéletével megakadályozta azt, hogy a felperes az őt jogszerűen megillető kártérítéshez hozzájusson. Az alperesnek ugyanis amennyiben jogsértő eljárásával a jogalap hiányát nem állapítja meg, a felperes keresetének legalább az alperessel szemben érvényesített összeg erejéig helyt kellett volna adnia, mivel ezen összezszerűség erejéig semmilyen szakértői bizonyításra nem lett volna szükség.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati kérelem folytán meghozott végzésében foglaltakra. Az alperes a másodfokú eljárásban megalapozottan és jogszerűen állapította meg, hogy a felperes a kárát az első fokú eljárásban nem bizonyította, ezért a keresetet részben elutasító ítéleti döntés helybenhagyása jogszerűen történt.

A kereset nem alapos.

A felperes kárigényének alapjául a Ptk. 349.§ /1/ bekezdése szolgál, mely szerint államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

A /3/ bekezdés alapján ezeket a szabályokat kell alkalmaznia a bírósági és ügyészségi jogkörben okozott kárért való felelősségre is, ha jogszabály másként nem rendelkezik.

Az irányadó Ptk. 339.§ /1/ bekezdése értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentese a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A felperesnek az alperessel szembeni kártérítési igényérvényesítéséhez bizonyítani kell, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben a felperesnek kárt okozott.

A megyei bíróság megítélése szerint a felperes a reá háruló bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

A felperes a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti követelése alapjául lényegében egyedül a jogerős ítélet tartalmát jelölte meg. A felperes megítélése szerint az alperes azzal, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét erre irányuló kérelem hiányában is felülvizsgálta, jogszabályt sértett és ezzel a felperest megakadályozta attól, hogy az őt jogszerűen megillető kártérítéshez hozzájuthasson.

A Legfelsőbb Bíróság a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem előzetes megvizsgálása alapján megállapította, hogy a kérelem az elbíráláskor hatályos Pp. 270.§ /2/ bekezdés bb./ pontjában írt együttes feltételeknek nem felel meg. Megállapította a Legfelsőbb Bíróság, hogy a felperes által sérelmezett, a fellebbezési kérelmen történt túlterjeszkedés az ügy érdemi elbírálására nem hatott ki.

Az alperes az elsőfokú bírósággal egyezően megállapította, hogy a felperes az alapperbeli alperesek marasztalását meghaladó kárát nem bizonyította. Az alperesnek a Pp. 253.§ /3/ bekezdésén alapuló eljárása ennél fogva az ügy érdemi elbírálására nem hatott ki, ennél fogva az alperes terhére jogszabálysértés nem állapítható meg. A Legfelsőbb Bíróság rámutatott arra, hogy a Pp. 253.§ /3/ bekezdésének a felperes által vitatott alkalmazása nem azonosítható annak megállapításával, hogy a másodfokú bíróság az adott eljárásjogi kérdésben a Közigazgatási Kollégium közigazgatási perekre adott állásfoglalásától elvi jelentőségű jogkérdésben tért el.

Az alperes a másodfokú eljárásban a rendelkezésére álló bizonyítékok együttes mérlegelésével jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a felperes az első fokú

eljárásban a kárát nem bizonyította, ezért a keresetet részben elutasító ítéleti döntés helybenhagyása jogszerűen történt.

A megyei bíróság, mivel a kártérítési felelősség megállapításának egyik feltételét, a felperes által bizonyítandó jogellenességet az alperes terhére nem

állapította meg, ezért a felelősség további elemeinek vizsgálatát mellőzve, a felperes keresetét, mint alaptalant, elutasította.

Az alperes költséget nem igényelt.

A megyei bíróság a felperest a Pp. 78.§-a és a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§-a alapján kötelezte a rendelkező rész szerint a le nem rótt eljárási illeték viselésére.

S z o l n o k, 2007. március 13.

Dr. Kis István sk. megyei bíró